

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobkyně: **V. H.**

státní příslušnost Arménská republika

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-897/ZA-ZA12-ZA13-2020, ze dne 18. března 2021, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobkyně je státní příslušnicí Arménské republiky a dne 28. 12. 2020 podala v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jednalo se již o druhou její žádost, když v prvním případě žalobkyni mezinárodní ochrana udělena nebyla. O druhé žádosti žalobkyně rozhodl žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) tak, že žádost je podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákona o azylu“) nepřipustná a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.
2. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobkyně uvádí naprosto stejné motivy odchodu z vlasti a neochoty se do Arménie opětovně vrátit, jako uváděla v průběhu správního řízení o její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. obavu z bývalého manžela, který se k ní choval agresivně a vyhrožoval jí. Nově doplnila, že její syn se nachází na základní vojenské službě v Národním Karabachu, kde žijí vojáci ve špatných životních podmínkách. Podle žalovaného se však tyto důvody netýkají změny situace v zemi původu žalobkyně, důvodů jejího odchodu z vlasti, ani jí prezentovaných problémů, které tam měla mít, ani důvodů, pro které by měla mít obavu z návratu do vlasti. Veškeré informace, které žalobkyně doplnila a zaslala ke své druhé žádosti, se týkají pouze osobní situace jejího syna a s postavením žalobkyně nemají žádnou bezprostřední spojitost. Zdravotním stavem žalobkyně se pak žalovaný podrobně zabýval v rámci prvního řízení a jí doplněné problémy nikterak nenaznačují zhoršení její zdravotní kondice v rozsahu, který by zasluhoval nové meritorní posouzení. Žalovaný dále dodal, že v Arménii nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována první žádost žalobkyně, resp. od doby ukončení řízení u soudu ani k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle informace OAMP sice došlo k válečnému konfliktu mezi Arménií a Ázerbajdžánem v oblasti Národního Karabachu, avšak ani z této informace nevyplývá, že by bylo samotné území Arménie zasazeno tímto konfliktem. Navíc bydlištěm jmenované je Jerevan, kde žádný ozbrojený konflikt neprobíhal a neprobíhá.
3. Proti výše uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně včasnou žalobu, ve které navrhovala jeho zrušení a vrácení věci zpět žalovanému k dalšímu řízení. Žalobkyně poukázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/23011 – 96, ve kterém byly specifikovány náležitosti, které musí správní rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany obsahovat. Podle žalobkyně napadené rozhodnutí trpí v tomto smyslu vadami. Žalobkyně dále zdůraznila, že celé rozhodnutí je v mnoha směrech neúplné a značně zjednodušené. Není jasné, jakým způsobem žalovaný v řízení využil informace o zemi původu, zda má žalobkyně možnost se ochránit a ani jak naplnil svou zákonnou povinnost zjistit skutečný stav věci, především existenci azylově relevantních skutečností v případě návratu do Arménie.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a zopakoval důvody napadeného rozhodnutí.

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s.; žalovaný souhlasil s projednáním věci bez nařízení ústního jednání a žalobkyně na dotaz soudu, zda souhlasí s rozhodnutím bez jednání, ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nereagovala, proto se má podle § 51 odst. 1 (druhé věty) s. ř. s. za to, že je její souhlas s tímto postupem udělen (žalobkyně přitom byla o takovém procesním následku poučena).
6. Ze správního spisu krajský soud předně ověřil, že žalobkyně vskutku již jednou v České republice o mezinárodní ochranu požádala, a to žádostí ze dne 7. 12. 2017, podanou společně s jejím tehdy nezletilým synem. Důvodem žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu byla obava z jednání bývalého manžela, který ji během manželství pod vlivem alkoholu opakovaně fyzicky napadal. Dalším deklarovaným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha žalobkyně léčit svůj zhoršený zdravotní stav v zahraničí. Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. Dospěl totiž k závěru, že žalobkyně měla v Arménii možnost využít k ochraně svých práv pomoci tamních úřadů, čehož za celých 23 let, kdy ji manžel napadal, nevyužila, přičemž posledních 6 let před opuštěním Arménie s manželem ani nežila. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou zdejší krajský soud rozsudkem ze dne 29. 6. 2020, č. j. 63 Az 10/2019 – 126, zamítl (předchozí dvě zamítavá rozhodnutí krajského soudu byla zrušena rozsudky Nejvyššího správního soudu). Také proti v pořadí třetímu rozsudku krajského soudu podala žalobkyně kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 329/2020 – 48 odmítl. Podle závěru soudů přes problémy, na které žalobkyně upozornila (násilí ze strany bývalého manžela), země původu situaci řeší jak legislativně, tak ve spolupráci s nevládními organizacemi, otázku domácího násilí v Arménii se tamější vláda snaží řešit a nabízí programy, které je možné využít, pokud by byla žadatelka domácímu násilí opět vystavena.
7. Dne 28. 12. 2021 podala žalobkyně novou žádost o udělení mezinárodní ochrany. K žádosti poskytla dne 6. 1. 2021 informace, ve kterých uvedla, že je státní příslušnicí Arménské republiky, posledním místem bydliště ve vlasti byl Jerevan, do České republiky přicestovala letecky z Jerevanu přes Atény dne 22. 11. 2016. Dne 23. 11. 2016 jela z Prahy do Hamburku a dne 7. 12. 2017 byla transferována zpět do České republiky. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že má problémy se srdcem a žilami, bere léky, používá domácí prostředky a chodívá na rehabilitaci kvůli zlomeninám nohy a artróze. K důvodům žádosti uvedla, že žádá ze stejných důvodů, jako v předchozí žádosti. Dále dodala, že bývalý manžel nahlásil na policii, že jejímu synovi již bylo 18 let a měl by sloužit v armádě. Syn raději odjel sloužit do Karabachu a dne 27. 9. 2020 začala válka. V Karabachu slouží také ruští vojáci a žalobkyně by nechtěla, aby tam syn zůstal, v Karabachu není žádný vedoucí hodnostář, který by vojáky uměl uvést a je nebezpečí, že syn bude zajat, nebo že by se mu mohlo něco stát. Syn jí řekl, aby se do Arménie nevracela, naopak on se bude chtít vrátit do České republiky. V průběhu řízení žalobkyně dokládala fotografie a internetové zprávy, které zřejmě měly dokumentovat situaci vojáků v oblasti zasažené konfliktem. Součástí spisové dokumentace jsou taky informace odboru azylové a migrační politiky (OAMP) „Národní Karabach: přehled situace“ (základní informace, historie konfliktu, současný

konflikt) ze dne 24. 11. 2020, „Bezpečnostní a politická situace v zemi“ z května 2020 a „Údaje o zemi Arménie“ z 31. 7. 2020.

8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost žádosti. Nepřipustnost žádosti žalobkyně je spatřována v jejím opakovaném podání, aniž by byly uvedeny či zjištěny nové rozhodné skutečnosti. Skutečnost, že se v případě žádosti žalobkyně jedná již o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, vyplývá jak z napadeného rozhodnutí, tak z obsahu správního spisu a ani žalobkyně ji v žalobě nerozporovala. Sporné je, zda žalovaný řízení o této opakované žádosti oprávněně zastavil, nebo zda měl žádost posuzovat meritorně.
9. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení (o udělení mezinárodní ochrany) se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
10. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
11. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
12. Rozsah skutečností, kterými se má správní orgán v řízení o opakované žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany zabývat, vyložil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, na který odkazovala také žalobkyně. V bodech 18 a 19 tohoto rozsudku konstatoval a formuloval následující závěry: *„Správní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. To tedy znamená, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové,*

kteřé mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

13. V navazující judikatuře pak Nejvyšší správní soud dále rozvinul úvahy ohledně smyslu a účelu možnosti podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ve svých rozhodnutích konstatoval, že tento institut neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Smyslem a účelem možnosti opakovaně požádat o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit nikoliv vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, na straně druhé však mají zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Může se jednat zejména o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času (např. změna situace v zemi původu, nebo změna osobních poměrů žadatele). Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, tedy princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 - 67, ze dne 9. 1. 2020, č. j. 5 Azs 199/2019-27, nebo ze dne 6. 2. 2020, č. j. 9 Azs 338/2019-52).
14. Na rozdíl od žalobkyně má krajský soud za to, že žalovaný její žádost posuzoval v mantinelech vymezených shora citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 6/2011 – 96. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí jednak konstatoval, že žalobkyně uvádí převážně totožné důvody jako v předchozím řízení a nově tvrzené skutečnosti se týkají jejího syna a s postavením žalobkyně nemají bezprostřední souvislost. Krajský soud ověřil ze správního spisu, že uvedené závěry mají oporu ve spise a krajský soud je považuje za správné; ani krajský soud nespatřuje v informacích o vojenské službě syna žalobkyně žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by žalobkyně mohla být vystavena v zemi původu pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Ostatně žalobkyně ani neuvedla v žalobě, v čem konkrétně považuje závěry žalovaného za nesprávné.
15. Pokud jde o aktuální situaci v Arménii (ve vztahu k situaci, která zde byla v době rozhodování o předchozí žádosti), tak je pravdou, že na podzim roku 2020 vypukl mezi Arménií a Ázerbajdžánem krátkodobý konflikt o tzv. Národní Karabach, tento lokální konflikt se však až na výjimky nedotýkal samotného arménského území a rozhodně neprobíhal v hlavním městě (či jeho okolí) Arménie Jerevanu, ve kterém měla žalobkyně poslední bydliště ve vlasti, navíc konflikt skončil ještě před podáním opakované žádosti žalobkyně (podle informací OAMP skončila válka v listopadu 2020). Nejedná se tak o případ, kdy by se měla žalobkyně vracet do oblasti, ve které probíhá ozbrojený konflikt, což ostatně žalobkyně v žalobě ani netvrdila. Nutno dodat, že žalovaný vycházel z aktuálních informací o Arménii a to jak z obecných informací týkajících se této země,

[Zadejte text.]

tak ze speciálních informací zaměřených na konflikt v oblasti Národního Karabachu a krajský soud v těchto informacích neshledal nic, co by bylo v rozporu se závěry žalovaného uvedených v napadeném rozhodnutí.

16. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitky důvodné nejsou, a protože v napadeném rozhodnutí ani v postupu žalovaného předcházejícím jeho vydání neshledal žádné vady s negativním vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí, žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., a protože žalobce ve věci úspěch neměl a procesně úspěšnému žalovanému podle spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 7. června 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce